

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 9. TĀ•DNE

StĀ™eda, 05 bĀ™ezen 2008

"Meteorologové varovali pĀ™ed silným vĀ›trem, který ĀĀesko zasáhne. DoporuĀ•ují omezit v tomto poĀ•así pobyt venku i jízdu autem. Lidé by také mĀ›li pĀ™ísň dodrĀ¼ovat zákaz vstupu do lesĀ›, kde hrozí padání vĀ›tví i celých stromĀ›. VylouĀ•it se ani výpadky elektrického proudu..." Nu, a jak to dopadlo? Nehoda jedenácti osobních a dvou nákladních aut zablokovala na 96. kilometru dálnici D1 smĀ›rem na Prahu...

Jak je to moĀ¼né? Ā™íkám si, kdyĀ¼ slyšim ta otĀ™esná Ā•ísla. Ale pak jdu po ulici, dívám se na kolemjedoucí auta a proĀ•. NezodpovĀ›dnost, neschopnost, bezohlednost, fanfaronství... Škoda jen, Ā¼e to odnese i tolik nevinných. Lumír (28. 2.) Je to nepopíratelnĀ› slovanské jméno a zdálo by se, Ā¼e velice starobylé. Ale není tomu tak. Je ryze umĀ›lé a poprvé se objevilo v rukopisu Královédvorském, jehoĀ¼ autorem je Václav Hanka a kolektiv. MĀ›l se tak jmenovat bájný pĀ›vec. Vzniklo patrň ze jména Lubomír, které je sloĀ¼eno ze základu "Lub, Ljub" a "mir" - coĀ¼ jak víme, znamená milý, lily a mír, nebo svĀ›t. ĀĀili nĀ›kdo mírumilovný, Ā•i ve svĀ›tĀ› milovaný. Lumír je tedy jméno umĀ›lé, ale sem tam se nĀ›co prostĀ›. A Lumír se ujal a Ā¼ije vlastním Ā¼ivotem. Jmenuje se tak celkem dost muĀ¼Ā• Ā•i chlapcĀ›. TakĀ¼e aĀ¼ nĀ›jakého Lumíra vĀ›zte, Ā¼e mu pod hrubou slupkou bije Ā•isté a nĀ›Ā¼né srdce, které dotyĀ›ný podĀ›dil po své romantické mamince. Musela taková - jinak by svému synĀ•kovi tohle jméno nedala. Horymír (29. 2.) My všichni školou povinní jsme povinnĀ›, ale mnohdy i s potĀ›šením, pĀ™eĀ•etli Jiráskovy Staré povĀ›sti Ā•eské. Proto všichni známe povĀ›st Horymírovi, jenĀ¼ se snaĀ¼il o to "aby v horách zavládl klid a mír" - Ā•eština je prostĀ› humorný jazyk, hory se totiĀ¼ pĀ›vodnĀ› Ā™íkalo dolĀ›m (odtud horník), takĀ¼e horníci fĀ›rali dolĀ› do hor. Namouduši. (ZamĀ›stnání "dolník" neexistuje). V tomto pĀ™ípadĀ› šo stĀ™íbrné doly. Za vlády knĀ¼ete KĀ™esomysla totiĀ¼ zavládla v Brdech "zlatá horeĀ•ka" a lidi se vykašlali na plahoĀ•ení po poli a místo toho zaĀ•ali tĀ›Ā¼it zlato a stĀ™íbro. Horymír patĀ™il mezi všichni kteří upozorĀ›ovali na to, Ā¼e pĀ›jde-li to takhle dál, nastane hladomor. Ale to víte, kaĀ¼dá vláda dává pĀ™ednost zlatu pĀ› jídlem. VladaĀ™i totiĀ¼ nikdy nehladovĀ›li a bohďa hladovĀ›ti nebudou. Horníci se to dovĀ›dĀ›li a v obavĀ› o ztrátu zisku chtĀ› Horymíra zabít. Tomu se ovšem podaĀ™ilo uprchnout a tak rozlíčení horníci alespoĀ› vypálili Horymírovu ves NeumĀ›tely. No a Horymír, aby se pomstil, vypálil osadu BĀ™ezové Hory. ĀĀimĀ¼ ovšem sáhl na zisk KĀ™esomyslov ten ho odsoudil k trestu smrti. Jako poslední pĀ™ání se chtĀ›l Horymír naposledy projet na svém bílém koni šemíkovi - no a zbytek všichni známe. KĀ›Ā• pĀ™eskoĀ•il vyšehradské hradby, pĀ™istál ve VltavĀ›, pĀ™eplaval na druhý bĀ™eh a pak pádil i s Horymírem k NeumĀ›telĀ›m. KĀ™esomysla to tak dojalo, Ā¼e dal Horymírovi milost. Chudák šem nepĀ™eĀ¼il. Ta povĀ›st vešla do obecného povĀ›domí a kdyĀ¼ si v jarních dnech udĀ›láte výlet na Vyšehrad, krom nádherného výhledu na Prahu mĀ›Ā¼ete spatĀ™it téĀ¼ místo, odkud údajnĀ› šemík skoĀ•il. Hezké, Ā¼e? BedĀ™ich (1. 3.) Toto jméno - aĀ• díky hláске "Ā™" zní slovansky - slovanského pĀ›vodu není. Je to pĀ›vodnĀ› jméno staronĀ›mecké, které znĀ›lo Fridurichi - tedy Ā•lovĀ›k mírumilovný, Ā•i mocný vladaĀ™. Také se tak jmenovala spousta vládcĀ› - za všechny uveĀ•me napĀ™. Fridricha Barbarossu - tedy "Rudovouse". NicménĀ› jméno BedĀ™ich, Fridrich, Frederic, Federico, Frédéric, Fryderyk (a mohli bychom jmenovat mnoho dalších variant tohoto jména), se tĀ›ši velké oblibĀ›. Jmenovalo se tak mnoho slavných lidí. NapĀ™íklad BedĀ™ich Smetana, Fryderyk Chopin, Federico Fellini, Frédéric Joliot Curie, ale to bychom tu mohli být do rána, neĀ¼ bychom je všechny vyjmenovali. A také nesmíme zapomenout na MéĀ•u BéĀ•u, samozĀ™ejmĀ›. TakĀ¼e oslavy svátku budou patrň dá›stojné, coĀ¼ všem BéĀ•Ā›m, BédĀ›m a BedĀ™íškĀ›m ze srdce pĀ™ejeme. AneĀ¼ka (2. 3.) je jméno Ā™eckého pĀ›vodu. Pochází ze slova hagnos - tedy Ā•istý, neposkvrňný. Má téĀ¼ spojitost s jiným Ā™eckým slovem hagnos - svatý. V Istanbulu - dá™íve CaĀ™ih chrám Hagia Sophia (tedy Svatá Moudrost), ze kterého je dnes ovšem mešita, ale krásná a za vidĀ›ní také stojí. PolatinštĀ›lá forma tohoto jména je Agnes, z níĀ¼ se posléze vyvinula i Inés. Dnešní den si ovšem pĀ™ipomínáme AneĀ¼ku ĀĀeskou, jeĀ¼ byla dcera krále PĀ™emysla Otakara I. Byla to šlechtiĀ•na, která se mohla bohatĀ› provdat za významného panovníka (a takových byla Ā™ada), ale ona se rozhodla pro cestu duchovní. SvĀ›j Ā¼ivot, stejnĀ› jako svĀ›j majetek, vĀ›novala péĀ•i o chudé a nemocné. Dokonce údajnĀ› konala zázraky. V kaĀ¼dém pĀ™ípadĀ› zaujala významné místo jak v dá›jinách, tak i v srdcích lidí. Jméno AneĀ¼ka je velmi hezké a jmenuje se tak mnoho Ā¼en, dívek a holĀ•iĀ•ek a jeho obliba neklesá, ba spĀ›še naopak. TakĀ¼e všem jeho nositelkám pĀ™ejeme krásný svĀ•enĀ›ní den a pĀ™íjemnou oslavu. Kamil (3. 3.) pochází z latinského Camillus a tímto jménem se oznaĀ›oval hoch (nebo dívka) vznešeného pĀ›vodu, který byl vhodný pro chrámovou sluĀ¼bu. Také se tak jmenuje voĀ›avá bylinka, velmi oblíbená zejména mezi blondýnkami - tedy heĀ™mánek. Jméno se ujalo a dává se mnoha dá›tem po celém svĀ›tĀ›. VĀ›dĀ›li jste tĀ™eba, kdo byl Kamil Zeman? Bylo to obĀ•anské jméno Ā•eského spisovatele Ivana Olbrachta. TakĀ¼e všem KamilĀ›m pĀ™ejeme všechno nejlepši a k jejich svátku jim blahopĀ™ejeme. Stela (4. 3.) nebo Stella, je latinského pĀ›vodu. A neznamena nic menšiho, neĀ¼ slovo "HvĀ›zda" - z nĀ›ho se pak vyvinuly rĀ›zné varianty, jako Estella, Esther, Aurora, Zora. Ester napĀ™íklad vznikla ze staroĀ™eckého Astér, tedy opĀ›r hvĀ›zda - odtud pak astronomie, astrologie atd. atd. VĀ›nujme se ovšem Stellám (nebo Stelám). To jméno se u nás holĀ•iĀ•kám moc Ā•asto nedává, coĀ¼ je škoda. Ale mnohé nositelky tohoto jména hvĀ›zdami skuteĀ›nĀ› jsou. NapĀ™íklad nezapomenutelná a všemi milovaná Stella Zázvorková, nebo dalši Ā•eská hereĀ•ka Stella Májová (ZpĀ›vanka ve filmu Byl jednou jeden král), ve svĀ›tĀ› je to napĀ™íklad Stella McCartney - která je nejen dcerou slavného hudebníka, ale i vynikající a známou módní návrhĀ™kou. Všem Stelám, Stellám a Stellinkám pĀ™ejeme všechno nejlepši a aĀ• se tĀ™eba nestanou slavnými, hvĀ›zdné místo v naších srdcích zaujímají uĀ¼ teĀ•. Kazimír (5.3.) je jméno slovanského pĀ›vodu. Jak je patrné, byl to Ā•lovĀ›k, který "kazí mír", tedy váleĀ›ník, bojovník. Tenkrát bylo doba krutá a bojoval kdekdo s kdekým, takĀ¼e jméno Kazimír nemĀ›lo pejorativní význam, ale pĀ™esněĀ› naopak. Byl to Ā•lovĀ›k bojovný, stateĀ›ný, schopný ruce chránit svou rodinu Ā•i vlast. U nás se moc neujalo, ale v Polsku je velice oblíbené a dodnes je velmi Ā•etné. Jmenovalo se tak mnoho polských králĀ›. Anglická a francouzská forma pak je Casimir. AĀ• KazimírĀ› u nás moc neĀ¼ije - a mĀ›Ā¼e za to hlavnĀ› pohádka o princeznĀ› se zlatou hvĀ›zdou na Ā•ele, v níĀ¼ je král Kazimír záporným hrdinou, i tak se jí u nás pár najde. A tak jim pĀ™ejeme, aĀ¼ hezky oslaví svĀ›j svátek a Ā¼ijí s námi v míru dál. PidĀ™ich